

tičejo razmer med južnimi Slovenci in Benečani in jih je nabral in uredil marljivi arheolog *Sime Ljubić*; a naposled XVIII. knjiga „*Starin*“, v kateri je nabranih veliko število manjših pisem razne vsebine.

Srbska književnost. Ručni rad u muškoj školi. Suvremeno pedagoško pitanje. Od Srd. M. Adjića. I. Beograd. Štamparija napredne stranke 1886. 120 str. Cena 8 paradin. V tej knjigi govori Adjić ob vprašanji, katero razpravljajo pedagogi posebno na Nemškem jako živahno. Najveljavnejši pedagogi so za to, naj bi ne urila narodna šola samo razuma, ampak tudi roke. V tem so si jedini učitelji; a v koliki meri, o tem so mnenja različna. Ona vrsta, katero imenuje pisatelj „ekonomsko“ meni, naj šola vzgaja delavce. „Pedagoški“ stranki gre pa le za izobraževanje rok brez materijalnega cilja; „filozofski“ je pa ročno delo samo podlaga za umno in нравno izobraževanje. V tej knjigi razlaga pisatelj, kako se vrši to ročno delo po šolah evropskih; v drugem delu bode razvil svoje misli ob uvedeni tega pouka v srbske šole. Vsakako nam knjiga kaže, kako marljivo opazujejo Srbi napredek evropskega šolstva. — Knjigarna bratov M. Popovićev v Novem Sadu izdaje v svoji zalogi dela Milodara P. Šapčanina. Prve štiri knjige obsejajo manjše pripovedke, potopisno črto z Drine na Nišavo in Hasango, v peti bodo pa zopet manjša dela. — V Pančevu sta začela izdajati založnika Kosanić in Popović srbski prevod D. Mackenzie Wallacejeve temeljite knjige o Rusiji pod naslovom „Rusija“. Prevod pride malo kasno, ker je že nad deset let, kar je izšel original. Vendar bo pa služila še danes dobro, ker se obračajo oči vse Evrope zopet proti severu in ni najti knjige, ki bi opisavala Rusijo tako na tanko in temeljito kakor ta. — V Novem Sadu izhaja že dve leti: „Stražilovo, list za zabavo, pouku i književnost“. Lastnik in urednik mu je Jovan Gršić. V tem času je obelodanil list že mnogo lepih proizvodov srbske literature. Posebno pa ustreza čitateljem s svojim pregledom srbske in hrvaške književnosti. H.

„**Srpska kraljevska akademija u Beogradu**“. Dne 1. novembra 1885. odobrila je srbska narodna skupščina v Nišu vladni predlog, naj se osnuje mesto „Srpskega učenega društva“ akademija znanostim in umetnostim. Zaščitnik ji je kralj srbski. Deli se na štiri razrede: v prirodoslovni, filozofični, društveni in umetniški. Svoje razprave bo izdajala v „Glasu kraljevske srpske akademije“, dokumente pa v „Spomeniku“. Po odobrenem predlogu bo štela po 25 rednih članov, izmed katerih jih sme biti 8 izven Srbije, dopisnikov pa 60. Članove si izbira akademija sama, vsako leto po jednega rednega in dva dopisnika. Svečano sejo bo imela vsako leto 25. februarja. Na čelu ji stoji predsednik. Njegov namestnik je tajnik. Razven teh dveh dostojanstvenikov ima še svojega blagajnika in pisarja. Predsednika izbere kralj na tri leta. On voli tudi prve članove. Vse zbirke učenega društva preidejo v njeno last, nji se preda tudi zemljišče, katero je poklonil knez Mihajlo za prosveto. Država daje akademiji letno podporo, plačuje ji stanovanje in tiskovne stroške. H.

Češka književnost. Na stroške praškega mesta je izdal Jar. Čelakowsky prvi zvezek dela „Codex iuris municipalis regni Bohemiae“, pod naslovom: Privilegia civitatum Pragensium. 8° (LXVI in 811 str.) Delo je velike važnosti za zgodovino češko; zato je založilo mesto praško prvi zvezek in je obljubilo podporo tudi vsem drugim zvezkom (proračunjenih jih je samo za Česko 16) v meri, kolikor se tičejo Prage. Poleg tega je privolilo podporo tudi naučno ministerstvo in češka mesta gotovo ne bode zaostala za Prago. Od zbornika „Codex juris Bohemici“, katerega izdava dr. Hermenegild Jireček, prišlo je na svetlo že sedem zvezkov. — „Spolek českých žurnalistů“ v Prazi je sklenil na občnem zboru 5. dec. 1885., da ustanovi podporno zalogo za vdove in za sirote delujočih udov in je odločil v ta namen 5000 gld. Hišni posestnik Ludovik Ježek daroval